

DOMSTOLENS DOM (FØRSTE AFDELING)
AF 22. MARTS 1984 ¹

3M Deutschland GmbH
mod Oberfinanzdirektion Frankfurt am Main
(anmodning om præjudiciel afgørelse
indgivet af Bundesfinanzhof)

»Tarifiering — fiberdug anvendt som smudsbeskyttelse«

Sag 92/83

Sammendrag

Fælles toldtarif — toldpositioner — »fiberdug« samt »varer deraf« under pos. 59.03 — produkt omfattet heraf

Et fladt produkt bestående af 0,9 mm tykke monofilamenter af PVC, som er lagt i løkker direkte fra spindemundstykket og fastgjort til hinanden ved dispersion under opvarmning, henhører som fiberdug under den fælles toldtarifs pos. 59.03, også når det anvendes som gulvbelægning.

I sag 92/83

angående en anmodning, som Bundesfinanzhof i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

3M DEUTSCHLAND GMBH, Neuss,

mod

OBERFINANZDIREKTION FRANKFURT AM MAIN

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af den fælles toldtarifs pos. 58.02 og pos. 59.03,

har

¹ — Processprog: Tysk.

DOMSTOLEN (første afdeling)

sammensat af afdelingsformanden T. Koopmans, dommerne Mackenzie Stuart og G. Bosco,

generaladvokat: C. O. Lenz

justitssekretær: P. Heim

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

Forelæggelseskendelsen og retsforhandlingernes forløb samt de indlæg, der er indgivet i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statuten for EØF-Domstolen, kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

1. Den 10. marts 1982 anmodede sagsøgeren i hovedsagen, firmaet 3M Deutschland GmbH Oberfinanzdirektion Frankfurt am Main om en bindende tarifieringsudtalelse (»verbindliche Zolltarifauskunft«) vedrørende en vare betegnet som smudsbeskyttende måtte (»Schmutzfangmatte«). Der er tale om et fladt produkt bestående af 0,9 mm tykke monofilamenter af PVC, som er lagt i løkker direkte fra spindemundstykket og fastgjort til hinanden ved dispersion under opvarmning (fiberdug). Varen skal indføres fra oprindelseslandet USA i bredder på 90 cm og 120 cm og i en

længde på 610 cm og anvendes som gulvbelægning.

Ved en bindende tarifieringsudtalelse af 7. april 1982 henførte Oberfinanzdirektion varen under den fælles toldtarifs pos. 58.02 A II b som »andre gulvtæpper end knyttede, ikke af kokosfibre eller tuftede, ikke vævede, af kemofibre.«

Toldpos. 58.01 omfatter knyttede og konfektionerede gulvtæpper (herunder gulvløbere og måtter); pos. 58.02 lyder således:

»58.02 Andre gulvtæpper (herunder gulvløbere og måtter), også konfektionerede: kelim- og sumachtæpper og lignende tæpper, også konfektionerede:

A. Gulvtæpper:

I. Varer af kokosfibre

II. Andre varer:

a) Tuftede

b) I andre tilfælde

B. Kelim- og sumachtæpper og lignende tæpper . . .«

Sagsøgeren i hovedsagen påklagede afgørelsen og krævede varen tariferet under pos. 59.03, der lyder således:

»59.03 Fiberdug samt varer deraf, også imprægneret eller overtrukket . . .«

Ved afgørelse af 19. august 1982 afviste Oberfinanzdirektion indsigelsen under henvisning til bestemmelserne 1 og 2 til den fælles toldtarifs kapitel 58. Disse bestemmelser er sålydende:

»1. Dette kapitel omfatter ikke overtrukne eller imprægnerede tekstilstoffer, elastiske tekstilstoffer og elastisk possement, driv- og transportremme og andre varer, der henhører under kap. 59. Broderier på tekstilstoffer henhører dog uanset stoffets beskaffenhed under pos. 58.10.

2. Som gulvtæpper (herunder gulvløbere og måtter), pos. 58.01 og 58.02, betragtes også lignende varer, der har de for gulvtæpper særlige karakteristika, selv om de ikke er bestemt til at anbringes på gulvet. De nævnte positioner omfatter ikke filt-tæpper (kap. 59).«

Ifølge Oberfinanzdirektion følger det af bestemmelse 1, at en vare af fiberdug i princippet falder uden for kapitel 58. I henhold til bestemmelse 2, 1. punktum, tariferes gulvtæpper og lignende varer dog i princippet under kapitel 58. For så vidt angår gulvtæpper anførte Oberfinanzdirektion, at bestemmelse 2 er mere specificeret og derfor går forud for bestemmelse 1.

Oberfinanzdirektion anførte, at den »smudsbeskyttende måtte« opfyldte betingelserne for at blive tariferet som »tæppe« i henhold til bestemmelse 2 til kapitel 58 såvel som i henhold til pos. 58.02. Såvel efter almindelig sprogbrug som ifølge handels sædvane måtte der ved »et tæppe« forstås en gulvbelægning eller vægbeklædning fremstillet af tekstil ved hjælp af forskellige metoder. Ifølge Toldsamarbejdsrådets forklarende bemærkninger til pos. 58.02 er de varer, der som tæpper henføres under denne position, »tilstrækkelig tykke, stive og stærke til at blive anvendt som gulvbelægning«. Oberfinanzdirektion anførte videre, at ifølge det af sagsøgeren i hovedsagen oplyste skulle den »smudsbeskyttende måtte« anvendes som smudsbeskyttende gulvbelægning i industrivirk-somheder samt til udendørs brug i almindelighed. I øvrigt fremtrådte produktet som en tilstrækkelig tyk, stiv og stærk vare til at blive brugt som gulvbelægning.

2. Sagsøgeren indbragte herefter en revisionsanke for Bundesfinanzhof og påstod herunder varen tariferet under den fælles toldtarifs pos. 59.03.

Til støtte for påstanden har sagsøgeren gjort gældende, at det fremgår af bestemmelse 1 til kapitel 58, at »dette kapitel [ikke] omfatter . . . andre varer, der henhører under kapitel 59«. Herefter kan varer af fiberdug ikke henføres under kapitel 58.

Efter sagsøgerens opfattelse går bestemmelse 2 til kapitel 58 ikke forud for bestemmelse 1. Da bestemmelse 2 fastslår, at et produkt som et filt-tæppe, der utvivlsomt kan benyttes som gulvbelægning, ikke kan tariferes som et gulvtæppe under kapitel 58, får det således en begrænset betydning, om en vare er bestemt til anvendelse som gulvbelæg-

ning. Efter sagsøgerens opfattelse er det varens fabrikationsmåde, nemlig at den er fremstillet af filt, og ikke formålet, der er afgørende for tarifieringen. Allerede af denne grund skal den pågældende vare henføres under toldpos. 59.03.

Sagsøgeren har endvidere anført, at det fremgår af Toldsamarbejdsrådets forklarende bemærkninger til kapitel 58 såvel som af begrebsbestemmelsen i henhold til den almindelige sprogbrug, at et »tæppe« er kendetegnet ved en særlig fremstillingsteknik, idet det består af et i forvejen fremstillet grundvæv og en overside, som dannes ved hjælp af de opadrettede skudtråde. Den »smudsbeskyttende måtte« har ikke denne karakteristiske opbygning og kan derfor ikke sammenlignes med gulvtæpper. I øvrigt er en gulvbelægning hverken efter almindelig sprogbrug eller i henhold til toldtariffens terminologi uden videre identisk med et gulvtæppe.

Sagsøgeren har som begrundelse for sin begæring om, at der forelægges Domstolen et præjudicielt spørgsmål, anført, at de »smudsbeskyttende måtter« som omfattes af den anfægtede tarifieringsudtalelse, og som sælges af selskabets datterselskaber inden for Fællesskabet, tarifieres forskelligt af de nationale toldmyndigheder. Således tarifieres de i Italien under kapitel 59 og af myndighederne i de andre medlemsstater under kapitel 58.

Oberfinansdirektion har under sagens behandling ved Bundesfinanzhof henholdt sig til, hvad myndigheden anførte i afvisningen af klagen.

3. Den nationale ret har i forelæggelseskendelsens grunde for det første rejst det spørgsmål, hvorvidt bestemmelse 2 til kapitel 58 som den mere specielle bestemmelse går forud for bestemmelse 1 til Kapitel 58. I bekræftende fald opstår det spørgsmål, hvorvidt lignende varer som gulvtæpper, »selv om de ikke er bestemt til at anbringes på gulvet«, jfr. bestemmelse 2, udelukkende omfatter produkter, der ikke anvendes som gulvtæpper, men som er beregnet til anden anvendelse, f.eks. som vægtæpper. Er dette tilfældet, er den omtvistede vare efter den forelæggende rets opfattelse ikke omfattet af bestemmelsen.

Imidlertid kan ordene i bestemmelse 2 også forstås således, at bestemmelsen omfatter lignende varer som gulvtæpper, »også selv om de ikke er bestemt til at anbringes på gulvet«. Er det tilfældet, skal der tages stilling til fortolkningen af begrebet »lignende varer«. Den fælles toldtarif indeholder intet til belysning af dette spørgsmål.

Ifølge den forelæggende ret gør heller ikke Toldsamarbejdsrådets forklarende bemærkninger det muligt at tarifere den omhandlede vare med sikkerhed. Ifølge de forklarende bemærkninger er de tæpper, der henhører under toldpos. 58.02, »varer, som er tilstrækkelig tykke, stive og stærke til at blive anvendt som gulvbelægning« (afsnit XI, 58.02, A, første afsnit). Den nationale ret er imidlertid af den opfattelse, at denne bemærkning ikke udelukker, at også andre karakteristika kan have betydning for fortolkningen af begrebet »lignende varer«. Ifølge de forklarende bemærkninger til toldpos. 59.03 omfattes gulvtæpper ikke af denne toldposition (afsnit IX, 59.03, in fine, litra c)). Endelig har nomenklaturudvalget under Toldsamarbejdsrådet med et flertal på 20 stemmer mod 5 vedtaget, at en vare, som i det

væsentligste svarer til den omtvistede vare, skal tariferes under pos. 58.02. Mindretallet på 5 delegationer havde udtalt sig for, at varen skulle tariferes under pos. 59.03.

4. Idet Bundesfinanzhof var af den opfattelse, at afgørelsen i sagen afhang af fortolkningen af fællesskabsretten, anså den sig for pligtig at forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål i medfør af traktatens artikel 177, stk. 3. Den bestemte derfor ved kendelse af 21. april 1983, at følgende spørgsmål skulle forelægges Domstolen til præjudiciel afgørelse:

»Skal en vare tariferes under den fælles toldtarifs pos. 58.02 eller pos. 59.03, idet der er tale om en flade, bestående af 0,9 mm tykke monofilamenter af PVC, som er lagt i løkker direkte fra spindemundstykket og fastgjort til hinanden ved dispersion under opvarmning, og varen skal indføres i bredder på 90 cm og 120 cm og i en længde på 610 cm og anvendes som gulvbelægning (smudsbeskyttende måtte)?«

Forelæggelseskendelsen er registreret på Domstolens justitskontor den 24. maj 1983.

Ved kendelse af 19. oktober 1983, afsagt i henhold til procesreglementets artikel 95, stk. 1 og 2, har Domstolen besluttet at henvise sagen til første afdeling.

I medfør af artikel 20 i protokollen vedrørende statuten for EØF-Domstolen er der afgivet skriftlige indlæg af sagsøgeren i hovedsagen, firmaet 3M Deutschland, ved advokaterne K. Wilhelm og J. Harmsen, München, og af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved Christoph Bail fra Kommissionens juridiske tjeneste som befuldmægtiget.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse. Den har imidlertid anmodet Kommissionen om at besvare følgende spørgsmål:

»Kan Kommissionen bekræfte den nationale rets oplysning om, at de under hovedsagen omtvistede smudsbeskyttende måtter af toldmyndighederne i de fleste medlemsstater tariferes under den fælles toldtarifs kapitel 58, og at alene de italienske myndigheder tariferer disse produkter under kapitel 59?«

II — Skriftlige indlæg indgivet til Domstolen

Sagsøgeren i hovedsagen har henvist til de argumenter, som selskabet allerede har fremført for den nationale ret til støtte for, at der for så vidt angår den i sagen omhandlede smudsbeskyttende måtte af mærket »Nomad« er tale om en flade, som til forskel fra gulvtæpper i egentlig forstand netop ikke består af et grundvæv og en anderledes dannet overside (jfr. afsnit I.2. ovenfor).

Kommissionen har indledningsvis anført, at den i sagen omhandlede smudsbeskyttende måtte består af fiberdug, der er fremstillet ved hjælp af et spindemundstykke som nærmere beskrevet i et notat fra EDANA (»European disposables and non-wovens association«) (bilag 1 til Kommissionens indlæg). Varen anvendes som en smudsbeskyttende gulvbelægning, blandt andet foran hospitalers operationsstuer. Således som pos. 58.02 og 59.03 er formuleret, kan en sådan måtte

lige så vel tariferes under pos. 58.02 som »tæppe« under hensyn til den anvendelse, den er beregnet til, som under pos. 59.03 »fiberdug« under hensyn til arten af det anvendte materiale.

Kommissionen har herved anført, at ifølge bestemmelse 1 til kapitel 58 omfatter kapitel 58 ikke de varer, der henhører under kapitel 59, med broderier som den eneste undtagelse. Denne bestemmelse om den indbyrdes afgrænsning af de forskellige positioner berøres ikke af 1. punktum i bestemmelse 2 til kapitel 58, der udelukkende tilsigter at definere begrebet »tæppe« i pos. 58.01 og pos. 58.02.

Efter Kommissionens opfattelse har bestemmelse 2 ikke i forhold til bestemmelse 1 karakter af en »lex specialis«, hvis formål skulle være, at alle produkter, der har de for gulvtæpper karakteristiske egenskaber — med undtagelse af filttæpper — skulle henhøre under kapitel 58, selv om de svarer til varebeskrivelsen under kapitel 59. Kommissionen her herved anført, at det første punktum i bestemmelse 2 ikke er formuleret på samme måde som en tariferingsbestemmelse, der tilsigter at løse et spørgsmål om den indbyrdes afgrænsning af forskellige positioner. Bestemmelsen indeholder derimod en fortolkningsregel, hvorefter begrebet »tæppe« også omfatter varer, der, selv om de har de for gulvtæpper særlige karakteristika, er beregnet til anvendelse til andre formål, f.eks. til at beklæde borde, møbler eller vægge. I øvrigt fremgår det ikke af bestemmelse 2, at tæpper henhører under kapitel 58, uanset hvilket stof de er fremstillet af. Dersom lovgiveren havde ønsket at indskrænke rækkevidden af afgrænsningsregler i bestemmelse 1, burde der være indsat en udtrykkelig undtagelsesbestemmelse herom.

Ifølge Kommissionen kan man heller ikke nå til andre konklusioner på

grundlag af en modsætnings slutning fra bestemmelse 2, 2. punktum, som for filttæpper alene indeholder en henvisning til kapitel 59. Dette punktum er ganske vist formuleret som en tariferingsbestemmelse, men dette skyldes, at produkter af filt, der har de for gulvtæpper særlige karakteristika, ofte anvendes til andre formål, f.eks. til beklædning af borde, møbler eller vægge. Bestemmelse 2, 2. punktum underbygger derfor forskriften i bestemmelse 1.

Kommissionen har endvidere anført, at denne opfattelse støttes af de pågældende bestemmelers tilblivelseshistorie. I den oprindelige udgave af den nomenklatur, der findes som bilag til Bruxelleskonventionen af 15. december 1950 om nomenklatur til klassifikation af varer i toldtariffer, var der ingen angivelse vedrørende varer af fiberdug. På daværende tidspunkt var disse ikke særligt udbredte og blev sandsynligvis ligestillet med varer af filt, som i henhold til bestemmelse 2 til kapitel 58 henføres til kapitel 59.

Ved protokollen af 1. juli 1955 om ændring af konventionen af 1950 blev der indsat en ny pos. 59.03 for »fiberdug« og det første punktum i bestemmelse 2 til kapitel 58 fik en videre formulering, således at begrebet »tæppe« i kapitel 58 kom til at omfatte samtlige varer med de for gulvtæpper særlige karakteristika (jfr. bilag 2 til Kommissionens indlæg).

Kommissionen har anført, at det formentlig beror på en lapsus, at bestemmelse 2, 2. punktum, ikke samtidig blev ændret, og at dette sandsynligvis skyldes, at fiberdug på daværende tidspunkt endnu ikke fandt anvendelse til fremstilling af gulvtæpper eller lignende varer. Der er efter Kommissionens opfattelse ingen grund til at anvende en anden

bestemmelse på tæpper eller gulvbelægning af fiberdug end den, som anvendes på filt-tæpper. I henhold til bestemmelse 1 til kapitel 58 henhører disse to tæppearter i øvrigt under kapitel 59.

Kommissionen har noteret sig, at flertallet af medlemmerne af nomenklaturudvalget under Toldsamarbejdsrådet har udtalt sig for, at en vare betegnet som »Nomad Cushiom« som i det væsentlige svarer til den under den foreliggende sag omstridte vare, skal tariferes under pos. 58.02 (bilag 3 til Kommissionens indlæg).

I øvrigt har nomenklaturudvalget på sit 40. møde i maj 1978 vedtaget en ændring i de forklarende bemærkninger til pos. 59.03, hvori det fastslås, at gulvtæpper falder uden for denne position.

Som svar på det af Domstolen stillede spørgsmål har Kommissionen anført, at de omhandlede »smudsbeskyttende måtter« (Nomad Cushiom) herefter tariferes under pos. 58.02 i samtlige medlemsstater med undtagelse af Grækenland. De græske myndigheder har i en

foreløbig udtalelse anført, at disse produkter bør tariferes under pos. 59.03.

Kommissionen har imidlertid anført, at den af Toldsamarbejdsrådet ændrede forklarende bemærkning til pos. 59.03 ikke har nogen bindende karakter, og at den er i modstrid med bestemmelse 1 til kapitel 58 i den fælles toldtarif, som til gengæld er bindende. Kommissionen har endelig anført, at det er uden betydning, at den omtvistede vare har de for gulvtæpper særlige karakteristika, når varen i medfør af bestemmelse 1 til kapitel 58 skal tarifers under pos. 59.03.

III — Mundtlig forhandling

I retsmødet den 12. januar 1984 har Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved Christoph Bail, Kommission juridiske tjeneste, som befuldmægtiget, afgivet mundtlig indlæg.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 9. februar 1984.

Præmisser

- 1 Ved kendelse af 21. april 1983, indgået til Domstolen den 24. maj 1983, har Bundesfinanzhof i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af den fælles toldtarif.
- 2 Spørgsmålet er opstået under en retssag vedrørende tarifieringen af en vare betegnet som smudsbeskyttende måtte (»Schmutzfangmatte«), som ifølge importøren er en vare af fiberdug under pos. 59.03, hvorimod varen i

henhold til den bindende tariferingsudtalelse fra vedkommende toldkontor er blevet tariferet under pos. 58.02 A II b.

- 3 Pos. 59.03 i den fælles toldtarif omfatter »fiberdug« samt »varer deraf«, også imprægneret eller overtrukket. Den henhører under kapitel 59, der omfatter vat og filt, sejlgarn, reb og tovværk samt varer deraf, imprægnerede og overtrukne tekstilstoffer, tekstilvarer til teknisk brug og anden særlig anvendelse.
- 4 Den fælles toldtarifs kapitel 58 omfatter gulvtæpper og tapisserier, fløjls-, plyds- og chenillestoffer, bånd, posement, tyl, knyttede netstoffer, blonder og kniplinger, samt broderier. Pos. 58.01 omfatter knyttede gulvtæpper (herunder gulvløbere og måtter), pos. 58.02 andre gulvtæpper (herunder gulvløberer og måtter), også konfektionerede, samt kelim- og sumaktæpper og lignende tæpper, også konfektionerede. Pos. 58.02 A lyder således:

»A. Gulvtæpper:

I. Varer af kokosfibre

II. Andre varer:

a) Tuftede

b) I andre tilfælde.«

- 5 Bundesfinanzhof har i det præjudicielle spørgsmål beskrevet den omtvistede vare således: »et fladt produkt bestående af 0,9 mm tykke monofilamenter af PVC, som er lagt i løkker direkte fra spindemundstykket og fastgjort til hinanden ved dispersion under opvarmning«. Varen skal indføres i bredder på 90 cm og 120 cm og i en længde på 610 cm og anvendes som gulvbelægning (smudsbeskyttende måtte).
- 6 Den nationale ret har spurgt, om en sådan artikel henhører under den fælles toldtarifs pos. 58.02 eller pos. 59.03.

- 7 Det fremgår af bestemmelse 1 til kapitel 58, at dette kapitel ikke omfatter overtrukne eller imprægnerede tekstilstoffer, elastiske tekstilstoffer og elastisk possement, driv- og transportremme og »andre varer, der henhører under kapitel 59«.
- 8 Det følger heraf, at en vare, som efter sin sammensætning kan henføres under kapitel 59, ikke henhører under kapitel 58, alene fordi den anvendes som gulvbelægning.
- 9 I henhold til bestemmelse 2 til kapitel 58 betragtes som »gulvtæpper« (herunder gulvløbere og måtter), pos. 58.01 og 58.02, også lignende varer, der har de for gulvtæpper særlige karakteristika, selv om de ikke er bestemt til at anbringes på gulvet. Formålet med denne bestemmelse er imidlertid — som med rette anført af Kommissionen — at fastlægge begrebet »tæppe« med henblik på fortolkningen af pos. 58.01 og pos. 58.02; derimod tilsigter bestemmelsen ikke at gøre undtagelse for tæppers vedkommende fra den tarifiering, der følger af bestemmelse 1.
- 10 Et yderligere argument i samme retning fremgår af bestemmelse 2, 2. punktum, hvorefter filt-tæpper henhører under kapitel 59. Det følger nemlig af denne bestemmelse, at det for såvidt angår tarifieringen af en gulvbelægning mere har betydning, hvorledes varen er fremstillet, end den anvendelse den eventuelt er bestemt til.
- 11 Denne fortolkning bekræftes af, at de varer, som udtrykkeligt nævnes under kapitel 58, alle er fremstillet ved knytte-, væve-, binde- eller strikketeknikker, hvorimod fiberdug består af fibre, der fastgøres til hinanden enten ved kemiske processer eller under opvarmning.
- 12 Den fælles toldtarif skal herefter fortolkes således, at et fladt produkt bestående af 0,9 mm tykke monofilameter af PVC, som er lagt i løkker direkte fra spindemundstykket og fastgjort til hinanden ved dispersion under opvarmning, som fiberdug henhører under den fælles toldtarifs pos. 59.03, også når det anvendes som gulvbelægning.

Sagens omkostninger

- 13 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale domstol, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (første afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt den af Bundesfinanzhof ved kendelse af 21. april 1983, for ret:

Et fladt produkt bestående af 0,9 mm tykke monofilamenter af PVC, som er lagt i løkker direkte fra spindemundstykket og fastgjort til hinanden ved dispersion under opvarmning, henhører som fiberdug under den fælles toldtarifs pos. 59.03, også når det anvendes som gulvbelægning.

Koopmans

Mackenzie Stuart

Bosco

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 22. marts 1984.

Justitssekretæren
efter bemyndigelse

D. Louterman

Fuldmægtig

T. Koopmans

Formand for første afdeling